

РІШЕННЯ

Вченої ради Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна з питання: «Про затвердження «Положення про кафедру базової загальновійськової підготовки, фізичного виховання та спорту» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна»
від 30 червня 2025 року, протокол № 17

Заслухавши подання проректора Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Бориса САМОРОДОВА стосовно необхідності затвердження Положення про кафедру базової загальновійськової підготовки, фізичного виховання та спорту, відповідно до підпункту 22 пункту 13.2 Статуту Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Вчена рада університету ухвалила:

1. Затвердити «Положення про кафедру базової загальновійськової підготовки, фізичного виховання та спорту» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (додаток 1).

*Відповідальний: проректор з науково-педагогічної роботи Борис САМОРОДОВ
Термін виконання: до 01 вересня 2025 року*

Голова Вченої ради

Тетяна КАГАНОВСЬКА

Учений секретар

Олена ФРІДМАН

Додаток 1

ПОЛОЖЕННЯ
про кафедру базової загальновійськової підготовки,
фізичного виховання та спорту
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Це Положення розроблено відповідно до законодавства України та Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (далі – Університет).

1.2. Кафедра базової загальновійськової підготовки, фізичного виховання та спорту (далі – кафедра) є базовим структурним підрозділом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, що проводить освітню, методичну та наукову діяльність з навчальних дисциплін «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» та «Фізичне виховання» зі здобувачами усіх рівнів вищої освіти зі спеціальностей, які здобуваються в Університеті.

1.3. Робота кафедри організовується та здійснюється відповідно до законодавства України, у тому числі законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про основи національного спротиву», «Про військовий обов’язок і військову службу», «Про запобігання корупції», «Про авторське право і суміжні права», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», «Про фізичну культуру і спорт», постанов Кабінету Міністрів України, нормативних актів Міністерства освіти і науки України, наказів і директив Міністерства оборони України, Генерального штабу Збройних сил України та інших нормативно-правових актів, що визначають державну політику в галузі освіти та науки України; правил і норм з охорони праці та безпеки життедіяльності; Антикорупційної програми Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна, Правил внутрішнього розпорядку Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, наказів та розпоряджень ректора, проректорів, плану роботи кафедри та цього Положення.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ Й НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ

2.1. Головними завданнями кафедри є організація та здійснення на високому рівні освітньої, наукової, методичної роботи зі здобувачами вищої освіти, проведення наукових досліджень за профілем кафедри, підготовка науково-педагогічних кадрів, а також підвищення їхньої наукової, педагогічної та професійної кваліфікації.

2.2. Кафедра:

- організовує та здійснює освітній процес, навчально-виховну,

методичну, наукову діяльність в межах, визначених Університетом;

– забезпечує теоретичну базову загальновійськову та фізкультурно-спортивну підготовку здобувачів вищої освіти усіх освітньо-кваліфікаційних рівнів відповідно до стандартів вищої освіти;

– розподіляє навчальну та інші види роботи між науково-педагогічними працівниками;

– здійснює наукові дослідження та проводить інноваційну діяльність, визначає коло виконавців кожної наукової роботи;

– формує плани підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників та здійснює контроль за їх виконанням;

– надає висновок із відповідними рекомендаціями, при прийомі на роботу науково-педагогічних працівників та продовженні трудових відносин з ними;

– вносить Вченій раді Університету подання про досрочове розірвання контракту із завідувачем кафедри;

– щорічно наприкінці навчального року заслуховує, обговорює та оцінює виконання науково-педагогічними працівниками індивідуальних планів роботи на навчальний рік;

– здійснює наукові дослідження з актуальних теоретичних проблем за профілем кафедри, визначає коло виконавців кожної наукової роботи та проводить інноваційну діяльність;

– організовує науково-дослідну роботу здобувачів вищої освіти;

– організовує та проводить семінари, вебінари і лекції, конференції з відомими українськими та закордонними спеціалістами в галузях, за якими проводить освітню діяльність;

– рецензує дисертаційні роботи та автореферати.

Кафедра забезпечує:

– викладання на високому науковому і методичному рівні навчальних дисциплін «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» та «Фізичне виховання» за освітньо-професійними програмами підготовки здобувачів вищої освіти усіх рівнів зі спеціальностей, за якими здійснюється підготовка в Університеті;

– опанування здобувачами вищої освіти базовими загальновійськовими знаннями, практичними вміннями і навичками, формування навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України;

– розробку і впровадження в освітній процес новітніх технологій;

– організацію та проведення навчальних занять з навчальних дисциплін «Фізичне виховання» та «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» та фізкультурно-спортивних заходів в Університеті;

– систематичну роботу з подальшого удосконалення змісту та тематики підготовки і впровадження в практику нових, більш ефективних форм і методів навчання, методик та технологій впливу на морально-психологічний стан

здобувача вищої освіти з метою формування високого рівня патріотичної налаштованості та відданості українському народу;

- розвиток фізичних якостей здобувачів вищої освіти;
- пропаганду здорового способу життя, занять фізичною культурою та спортом;
- контроль показників фізичного розвитку здобувачів вищої освіти;
- оцінювання якості досягнутого студентами рівня сформованості знань, умінь і навичок з базової загальновійськової підготовки та фізичного виховання;
- підготовку матеріалів до ліцензування та акредитації;
- організацію, підготовку та проведення конференцій, а також організацію семінарів за науково-освітньою тематикою кафедри;
- підтримку наукових зв'язків з кафедрами закладів вищої освіти відповідного профілю та іншими установами;
- підготовку та видання навчальних, навчально-методичних посібників, підручників, конспектів лекцій, матеріалів для самостійної роботи студентів, презентаційних розробок тощо;
- проведення та аналіз відкритих лекцій і практичних занять науково-педагогічних працівників.

Кафедра здійснює:

- організацію та проведення військово-патріотичних заходів в Університеті;
- проведення спортивних змагань та спортивно-масових заходів в Університеті;
- організацію участі здобувачів вищої освіти у військово-патріотичних та спортивних заходах Університету;
- сприяння в організації дозвілля для здобувачів вищої освіти та працівників Університету;
- організацію підготовки та участі провідних спортсменів і збірних команд Університету в обласних, Всеукраїнських та міжнародних спортивних змаганнях;
- організацію фізкультурно-оздоровчої роботи у гуртожитках, за місцем проживання здобувачів вищої освіти;
- просвітницьку та профорієнтаційну роботу;
- підготовку високопрофесійних фахівців для задоволення потреб ринку праці;
- упровадження кращого світового досвіду забезпечення якості освіти;
- моніторинг якості освіти, забезпечення прозорості її процедур і результатів;
- організацію та розвиток міжнародного співробітництва та партнерства;
- комплекс заходів, спрямованих на виховання високорозвиненої особистості в дусі українського патріотизму та поваги до Конституції України, в умовах розвитку української державності.

Основні навчальні, методичні, організаційні, наукові та кадрові питання діяльності кафедри розглядаються на засіданнях її науково-педагогічного

складу.

Навчальне навантаження науково-педагогічних працівників, його обсяг і характер визначаються в індивідуальних планах, затверджених на засіданні кафедри.

2.3. В освітньому процесі кафедри використовуються інтерактивні методи навчання.

2.4. Кафедра має документацію, яка відображає зміст, організацію та методику проведення освітнього процесу та науково-методичної роботи, перелік якої визначається Інструкцією з діловодства Університету.

2.5. Кафедра має веб-сторінку, на якій висвітлюється освітня, наукова та організаційна робота, а також своєчасно надає інформацію для офіційного сайту Університету.

2.6. Наукова та методична діяльність кафедри спрямована на:

- розробку методологічних основ базової загальновійськової підготовки, застосування різних видів спорту (рухової активності), оздоровчих та здоров'язбережувальних технологій у навчальному процесі здобувачів вищої освіти;

- проблеми формування навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, здорового способу та якості життя людини у сучасному суспільстві, оцінки рівня фізичної підготовленості та активності різних верств населення;

- розробку методики викладання дисциплін «Теоретична підготовка базової загальновійськової підготовки» і «Фізичне виховання» у закладах вищої освіти;

- вдосконалення підготовки спортсменів та аналіз їхньої змагальної діяльності;

- проблеми психологічної підготовки у базовій загальновійськовій підготовці, спорті та фізичному вихованні;

- формування навичок та умінь з базової загальновійськової підготовки, фізкультурно-спортивних компетентностей та розвиток практичних навичок до складання індивідуальних оздоровчих програм у обраному виді спорту (рухової активності).

3. СТРУКТУРА ТА КЕРІВНИЦТВО КАФЕДРИ

3.1. Склад кафедри становлять: завідувач кафедри, професори, доценти, старші викладачі, викладачі, асистенти та навчально-допоміжний персонал.

3.2. Керівництво діяльністю кафедри здійснює завідувач кафедри, який не може перебувати на посаді більш як два строки.

3.3. Завідувач кафедри повинен мати науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю кафедри.

3.4. Завідувач кафедри обирається за конкурсом Вченою радою Університету таємним голосуванням строком на п'ять років з урахуванням

пропозицій трудового колективу кафедри відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Положення, яке затверджується Вченою радою. Ректор університету укладає із завідувачем кафедри контракт.

3.5. Завідувач кафедри:

3.5.1. Забезпечує організацію освітнього процесу, наукових досліджень, інноваційної діяльності;

3.5.2. Визначає функціональні обов'язки працівників кафедри;

3.5.3. Забезпечує підготовку програм навчальних дисциплін;

3.5.4. Забезпечує виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін;

3.5.5. Контролює виконання учасниками освітнього процесу вимог законодавства та інших нормативних актів, дотримання трудової дисципліни;

3.5.6. Керує роботою зі складання індивідуальних планів роботи науково-педагогічних працівників, визначає завдання науково-педагогічним працівникам із навчальної, наукової, методичної та організаційної роботи;

3.5.7. Контролює виконання індивідуальних планів роботи науково-педагогічних працівників;

3.5.8. Організовує звітування науково-педагогічних працівників;

3.5.9. Організовує щорічне оцінювання науково-педагогічних працівників кафедри;

3.5.10. Контролює підготовку аспірантів і докторантів кафедри;

3.5.11. Подає керівництву Університету пропозиції щодо прийняття на роботу, звільнення, переведення працівників, пропозиції щодо штатного розпису, морального і матеріального заохочення працівників кафедри, а також про застосування заходів дисциплінарного впливу;

3.5.12. Забезпечує ведення на кафедрі документації з науково-методичного та організаційного супроводу освітнього процесу;

3.5.13. Сприяє розвитку матеріально-технічної бази освітнього процесу і наукових досліджень;

3.5.14. Забезпечує здійснення заходів із запобігання корупції;

3.5.15. Запроваджує заходи щодо забезпечення системної роботи із запобігання та виявлення академічного plagiatu;

3.5.16. Сприяє створенню безпечних умов навчання та праці;

3.5.17. Щорічно звітує на зборах трудового колективу кафедри, який надає оцінку його роботі;

3.5.18. Щорічно до 1 жовтня письмово звітує ректору про результати своєї роботи на посаді завідувача кафедри за навчальний рік та виконання умов контракту, розміщає свій звіт на веб-сайті Університету;

3.5.19. Контролює дотримання науково-педагогічними працівниками кафедри академічної доброчесності в освітньому процесі та науковій діяльності.

3.6. Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за результати роботи кафедри.

3.7. Ректор може достроково розірвати контракт із завідувачем кафедри з підстав, визначених законодавством про працю, а також за поданням Вченої ради

Університету за порушення завідувачем кафедри умов контракту.

3.8. Колективним органом управління кафедрою є загальні збори науково-педагогічних працівників.

4. ОХОРОНА ПРАЦІ

На кафедрі:

4.1. Виконуються вимоги нормативно-правових актів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

4.2. Проводяться інструктажі з охорони праці, безпеки життєдіяльності із здобувачами вищої освіти та співробітниками кафедри.

5. АНТИКОРУПЦІЙНІ ЗАХОДИ

5.1. У своїй роботі кафедра керується Антикорупційною програмою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, працівники кафедри зобов'язані вживати дії, спрямовані на запобігання корупції, у тому числі на виявлення та усунення причин корупції (профілактику корупції).

6. ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ

6.1. Фінансування діяльності кафедри здійснюється за рахунок:

- коштів загального фонду державного бюджету за наявності бюджетних асигнувань;
- коштів спеціального фонду Університету від наданих платних послуг;
- інших джерел фінансування відповідно до законодавства України та статуту Університету.

7. ЛІКВІДАЦІЯ КАФЕДРИ

7.1. Ліквідація кафедри здійснюється згідно до законодавства України, Статуту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

7.2. Під час ліквідації кафедри вивільненим працівникам гарантується дотримання їхніх прав та інтересів відповідно до трудового законодавства України.